

Welkom in Leilekkerland

Duurzame stadslandbouw met zicht op het water

Tekst **Geertje Meire** Foto's **Swa de Heel**

Knus ingebakerd tussen een oude en een nieuwe Leie-arm en midden in de stad Kortrijk ligt Leilekkerland, een samentuin die in 2012 ontstond vanuit de Velt-werkgroep 'Eetbaar Kortrijk'. Tuinieren in een stedelijke omgeving, voor Kortrijkzanen zonder tuin, maar mét interesse in ecologie en voeding.

De stadstuin op het Buda-eiland heeft in zijn derde teeltseizoen al de nodige faam verworven: vele stadsgidsen passeren tijdens hun toeristische rondleiding langs deze samentuin, die vrij toegankelijk is tussen zonsopgang en zonsondergang. Een sociale werkplaats zorgde voor robuuste zitbanken, want kantoormedewerkers of 'tijdelijke bewoners' van het aanpalende Onze-Lieve-Vrouwospitaal halen hier een frisse neus en vissers werpen in alle rust hun lijntje uit. Door de passage ontstond het idee om naambordjes bij de groenten en kruiden uit het gemeenschappelijke stuk te plaatsen, waardoor de tuin er een educatieve functie bij kreeg.

Eetbaar landschap

De verkregen vergunning van Waterwegen en Zeekanal - de eigenaar van de lap grond - wordt elk jaar herzien en maakt deze tuin tot een zogenaamde 'nomaden-tuin'. In principe is hij tijdelijk. 'Een eetbaar landschap creëren is een creatieve manier om met tijdelijk braakliggende stadsterreinen om te gaan', vertelt initiatiefnemer en trekker Frank Petit-Jean. Dat verklaart ook de afwezigheid van bomen. De totale infrastructuur bestaat uit een oude bouwkeet - gekocht van de gemeente - en een gemakkelijk terug af te breken pergola. De stad schaarde zich achter dit project, meer nog: ze zorgt waar mogelijk voor publiciteit en erkende Leilekkerland als culturele vereniging.

Experimenteerterrain

Met 35 bescheiden tuintjes van amper 10 m² is dit een geschikte plek om het tuinieren onder de knie te krijgen. Er is ook een veel grotere gemeenschappelijke tuin, die om de twee weken gezamenlijk wordt aangepakt. In eerste instantie willen de initiatiefnemers de Kortrijkzanen warm maken, enthousiasmeren én inspireren om de handen in de aarde te steken. Dat is gelukt bij Ella! Zij woont vlakbij, is jong en groen, en leergierig op tuingebied. 'Op de meewerkdagen doe ik ervaring op

en kijk ik een beetje af', geeft ze goedlachs toe, 'en de allereerste keer heb ik hulp gevraagd bij het zaaien.' Voor haar is 10 m² een prima oefen- en experimenteerterrain. Meer nog, ze deelt het met een al even onervaren vriendin. 'We komen niet altijd samen, maar als er wat te oogsten valt, dan sms'en we elkaar!'

Een nieuwe thuis en tuin

Vanop een bankje tuur ik samen met Michel Gonzaga naar het water. Deze sprankelende dame uit Mozambique volgde zeven jaar geleden haar man naar België en bouwde in Kortrijk een nieuw leven op. Ze was van bij het begin bij de buurtuin betrokken. Leilekkerland breidde niet alleen haar kennis over tuinieren uit, ook haar sociale leven nam een hoge vlucht. Michel herkent de band met landbouw en natuur alleen van bij haar grootmoeder. 'Ik woonde als kind in de hoofdstad Maputo, maar was vaak bij mijn oma op de boerderij', vertelt ze met een licht West-Vlaamse tongval. 'Daar hadden we groenten, kruiden en ook zuidelijke producten zoals cashew- en pindanoten, maniok en zoete aardappel. Mijn oma verwerkte alles. We aten daar bijvoorbeeld ook de bladeren van de bloemkool en de bloemen van pompoen.' >

Hier en nu

Overall waar ze woonde, kweekte Michel op z'n minst kruiden, desnoods in potten. 'Ik ben een echte *foodie*, maar ga daarbij altijd uit van mijn omgeving: ik kook met seizoensgroenten én met wat er hier groeit. Hier en nu dus! En ik kies voor Velt omdat zij deze ecologische gedachte uitdraagt'. Michel geeft vegetarische kookles voor Velt. 'Elke les begint in de samentuin om de kooklustigen te tonen wat er allemaal te vinden is en om ze te prikkelen. Voor haar is dat een doodgewone zaak.

Trossen vol kleur

Op het eerste gezicht lijkt je in de tuin slechts gewone groenten aan te treffen: de alom bekende beginnersteelten. Maar niets is minder waar. Hier en daar groeien verrassende kleurvariaties, zoals rode selder (*Apium Graveolens*) en paarse boerenkool (*Russian Red*). En misleidende groenten: ananas-aardbei bijvoorbeeld – klein, melkweit en fris-zuur van smaak – of paprikatomaat. Ook graangewassen als

amarant en quinoa blijken het prima naar hun zin te hebben op onze Vlaamse grond, dat bewijzen de weelderige trossen vol kleur. En het in de winkel zo prijzige chia-zaad kweekt Michel gewoon zelf! Leuke aanvullingen voor de Velt-zadenlijst?

Rechts rond de stok

Ik kom Philippe Meert tegen met een bosmaaier in de hand. Hij hoeft geen 10 m² aan de Leie; thuis heeft hij namelijk ettelijke aren tuin en evenveel ervaring, maar hij behoort wel tot de stuurgroep van Leilekkerland. Naast paden onderhouden deelt hij zijn kennis uit aan onervaren tuiniers of geïnteresseerden zoals ik. Het was mij bijvoorbeeld nog nooit opgevallen dat staakbonen altijd rechts rond hun klimstok draaien. Ze in de andere richting laten klimmen, zou onmogelijk zijn. Wie erin slaagt, krijgt van Philippe een biertje! Nog meer geleerd: een enthousiast woeke-rende pompoenplant toom je maar beter in door na de derde bloem de top eruit te

halen. Zo krijg je vroeger (mooiere) vruchten. Dat geldt trouwens ook voor andere rankende planten zoals komkommer en meloen.

Lang leve de taakverdeling

De Leilekkerland-tuiniers variëren in leeftijd en voorkomen, maar zijn overwegend vrouwelijk. Blijkbaar slaagt niet iedereen erin om zijn of haar tuintje vol te planten, netjes te houden en volgroeide gewassen te oogsten. Tuinieren blijkt toch een hele organisatie. Philippe zegt lachend: 'Mijn vrouw en ik hebben elkaar gevonden: ik teel het en zij maakt het klaar. Opeten doen we samen!'

Een goede taakverdeling doet wonderen in huis, tuin en keuken ...

www.leilekkerland.org

www.velt.be/eetbaarkortrijk

Beestig!

Ontdek wat er leeft in je ecotuin

VOOR
SLECHTS
€ 3,95

Beestjes op bezoek laat je even stilstaan bij al wat er fladdert, ritselt en kruipt in je tuin. Dankzij dit boekje geniet je van nog meer ecologisch tuinplezier.

Koop nu je exemplaar.

Velt-ledenprijs: 3,95 euro (excl. verz.) – Boekhandelsprijs: 5,50 euro

ISBN: 978-90-800.626-0-3 – 48 pagina's

Bestel bij je lokale afdeling of via www.velt.nu/publicaties

